Patron włochowskiej ulicy ks. Julian Chrościcki

Julian Feliks Chrościcki, urodzony 26 maja 1892 roku w Szymonach, był księdzem, prefektem szkół warszawskich, doktorem teologii moralnej, profesorem, proboszczem parafii pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus we Włochach, społecznikiem i filantropem.

Ksiądz Julian Chrościcki (1892–1973). Lata 30. XX wieku. Źródło: www.mamow.pl

Ksiądz Julian Chrościcki został powołany na proboszcza parafii pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus 1 grudnia 1934 roku. Tydzień później odbyło się uroczyste powitanie duszpasterza, który energicznie wziął się do pracy nad tworzeniem nowej placówki. Odnowiony kościół, odlane dzwony, pozyskany dom parafialny, wybudowana sala widowiskowa, założony cmentarz – to efekty zaledwie 3 lat jego pracy. Był też wielkim orędownikiem wychowania przez sztukę: na terenie parafii działały chór i zespół teatralny. Na przedstawienia religijne i jasełka przychodziły setki osób z Włoch i okolicy.

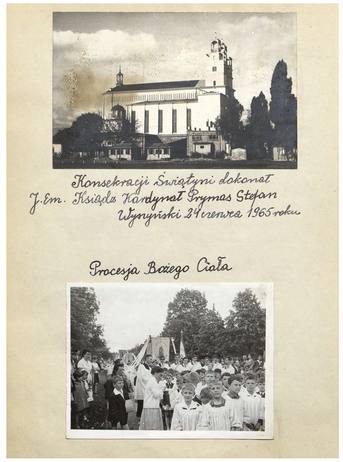
Ksiądz Chrościcki pochodził z wielodzietnej rodziny. Odebrał staranne wykształcenie: w 1922 roku ukończył studia na Wydziale Teologii Katolickiej Uniwersytetu Warszawskiego, a jego praca doktorska z 1927 roku nosiła tytuł Jałmużna w świetle etyki katolickiej. Wielka wrażliwość społeczna, wiedza i umiejętność działania sprawiły, że przez całe życie skutecznie wspierał potrzebujących. Uczył też tego swoich parafian.

W latach kryzysu z jego inicjatywy założono we Włochach Towarzystwo Dobroczynności „Caritas" i na dużą skalę zaczęto dożywianie dzieci. Wspierano też ubogie rodziny, bezrobotnych i bezdomnych. Akcje pomocy cieszyły się uznaniem włochowian, którzy aktywnie w nich uczestniczyli, świadcząc pracę, dzieląc się żywnością i zbierając pieniądze na organizowanych zabawach i loteriach.

W 1940 roku ks. Chrościcki został wiceprezesem Rady Głównej Opiekuńczej – był współorganizatorem 52 delegatur RGO w powiecie warszawskim, w tym bardzo aktywnej we Włochach.

W latach okupacji pomagał ludności żydowskiej i organizował akcje ratowania dzieci, wystawiając świadectwa chrztu i lokując je u zaufanych rodzin. Brali w nich udział m.in. urzędnicy włochowskiego magistratu i harcerki.

Za tę działalność jesienią 1942 roku ks. Chrościcki został aresztowany i uwięziony na Pawiaku. Bestialsko bity i dotkliwie pogryziony przez gestapowskiego psa, na początku 1943 roku został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Majdanku.

Karta z księgi ministrantów. Konsekracja świątyni. Rok 1965. Źródło: www.mamow.pl

Budowa murowanej świątyni pw. Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus we Włochach jako wypełnienie ślubów wojennych ks. Juliana Chrościckiego. Lata 1946–1953. Źródło: www.mamow.pl

Tam złożył śluby, że po odzyskaniu wolności wybuduje nowy kościół i stworzy ośrodek kultu maryjnego. Po przeniesieniu do więzienia na Zamku Lubelskim i interwencji parafian został zwolniony. W maju 1944 roku powrócił do Włoch.

W okresie powstania warszawskiego i po jego upadku organizował, przy szerokim wsparciu włochowian, pomoc wypędzanym warszawiakom. Współorganizował włochowskie szpitale, m.in. udostępniając sale parafialne; wspierał akcje wyciągania powstańców z konwojów, zbiórki żywności dla wywożonych do obozów i ukrywających się we Włochach warszawiaków.

Jesienią 1946 roku ks. Chrościcki przedstawił plany nowego kościoła. Budowa świątyni w czasach stalinowskiego terroru była jednak nie lada wyzwaniem. Kościół budowano systemem gospodarczym. Udało się to m.in. dzięki zaangażowaniu parafian. Ukończenie gmachu zajęło kilkanaście lat. W czerwcu 1965 roku kard. Stefan Wyszyński dokonał konsekracji kościoła, a rok później, podczas uroczystości millenijnych, obchodzono w nim jubileusz pięćdziesięciolecia kapłaństwa proboszcza.

Nie był to jedyny kościół, który powstał we Włochach dzięki inicjatywie ks. Chrościckiego. Wypełniając drugą część ślubów, sprowadził on do Włoch księży saletynów i podarował im drewnianą kaplicę. Taki był początek parafii i kościoła w Starych Włochach.

Ksiądz prałat Julian Chrościcki zmarł we wrześniu 1973 roku zaraz po tym, jak zasłabł w czasie mszy świętej. Jego imię nosi dziś główna ulica Nowych Włoch. Jest też patronem jednej z włochowskich szkół – przy ul. Przepiórki 16/18.

Po konsekracji świątyni. Ksiądz prałat Julian Chrościcki z prymasem Polski ks. Stefanem Wyszyńskim w otoczeniu włochowskich ministrantów. Rok 1965. Źródło: www.mamow.pl

Ksiądz prałat Julian Chrościcki na spotkaniu opłatkowym z ministrantami i dziewczętami z bieli. Koniec lat 60. XX wieku. Źródło: www.mamow.pl

ORGANIZATORZY WYSTAWY

STOWARZYSZENIE SĄSIEDZKIE WŁOCHY
mamow Multimedialne Archiwum Miasta Ogrodu Włochy
Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy
70 LAT WŁOCH I OKOLIC W WARSZAWIE
Projekt współfinansuje m.st.Warszawa
Zasłużyć na Warszawę